Лекция

Лекция 8. Технологии за обработка, анализиране и представяне на бизнес информация

Област на приложение на ПП тип електронни таблици

Обобщаване и анализиране на количествена информация Визуализиране на данни – графично представяне Обработване на данни – изчисления и преобразуване

- Таблично представяне на данни типично за планово-икономически решения, икономически разчети, калкулации, планово-прогнозна дейност.
- Създаване на симулационни модели използват метода "каквоако"; позволяват многократни пресмятания.
- Навсякъде, където се съставят планове, баланси, бюджети, справки и сведения и други документи в таблична форма, този тип ПП могат успешно да се използват

Конкретни приложения на електронните таблици

- О Създаване на производствена програма
- Сравняване на различни продуктови листи за използване ресурсите на предприятието цени, разходи, нормативи.
- О Инвестиционен план замяна на техниката с нова
- Финансов анализ на фирмата във вертикален и хоризонтален план
- Контрол на финансовата дейност показатели, структура, капиталово бюджетиране, управление на оборота, бизнес разходи, регистриране на печалбата по места на възникване и др.

0

Видове ПП тип Електронни таблици

VisiCalc - за 8 битови PC - края на 70-те - 63 колони -256 реда MS MultiPlan и Lotus 123, Quattro Pro, SuperCalc, FoxPro, MS Excel, Google Drive - Table

Критерии за сравняване

- Размер на табличното пространство Excel 4- 254x16384; Excel97 256 x 65536 и 255 листа; Excel 2007 16 384 колони x 1 048 576 реда
- О Изисквания към техническа и операционна среда

🐻 Кн	🔓 Книга1.gnumeric : Gnumeric 📃 🗆 🔀										
<u>Ф</u> айл	<u>Р</u> едактир	ане Прегле	д <u>В</u> мъкване	Форматира	ане <u>И</u> нстру	менти <u>Д</u> ат	а ∏омощ				
D	🗁 🗔 [	📇 🚨 [	x 🔓 💼	- 🖓 -	<i>~</i> –	i 🗹 🎯	100 U 2 U 2	i 🛍 100	1% 👻 🖬	>	
sans			• 10 •	AAA		3 🕾		59 % ·	¢ى _∞		
	~						,				
mi		~ -	L			_	1 -		1		1
	A	В	С	D	E	F	G	H		J	<u> </u>
2											^
3											
-4	-										
6											
7	_										
- 8											
10											
11	_	_									
13											
14											
15											
17											
18											
<u>19</u> 20	-										
20											
22											
Лист1	Лист2 Ли	ст3									
							Сума=0		_		
Gn	nail <u>Cale</u> i	ndar Docu	ments <u>Rea</u>	der <u>Web</u>	more v	e.t.					

Google docs Unsaved spreadsheet Private to only me

File Edit View Insert Format Form Tools Help

۲	r 🤉 📃 🔸 🏯	\$ % 123 ▼ 10	pt 🕶 B Abc <u>A</u> 🗸		- 🖽 🚍 Σ - 📲	
Forn	nula:					
	А	В	С	D	E	F
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
20						
20	•					
	Sheet1 💌					

Функционални характеристики на електронните таблици

Бързо пресмятане, функции - финансови, математически, статистически, за бази данни

fx	
0	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·

Автоматично/ръчно преизчисляване на таблицата при промяна на първичните данни (клавиш F9)

Бърза и лесна корекция на размерите на таблицата, вмъкване, изтриване, обединяване на редове, колони и клетки

Форматиране на таблицата - copy-format, value, all

Графично представяне на данните

Използване на потребителски дефиниции – имена

Изграждане на база данни - сортиране, извличане, форма за въвеждане, междинни суми (групиране) =VLOOKUP(...), HLOOKUP(...)

Отпечатване на таблици и графики

Обединяване и свързване на електронни таблици

Експортиране и импортиране на данни към и от други ПП

Автоматично изпълнение на операции – макроси (Macros)

Потребителски интерфейс на Visual Basic for Applications

Модул оптимизация – Solver за решаване на оптимизационни задачи.

Статистическа обработка на данни

Data Analysis	
Analysis Tools	
Anova: Single Factor Anova: Two-Factor With Replication Anova: Two-Factor Without Replication Correlation Covariance Descriptive Statistics Exponential Smoothing F-Test Two-Sample for Variances Fourier Analysis	

Наличие на средства за настройка -екран, таблици, изход- печат (Options)

Възможност за графична интерпретация на данните - 14 типа диаграми с общо 73 вида диаграми.

Обхват на вградените функции - математически -50, логически - 6, календарни (дата и време) -20, специални (търсене) - 16, статистически - 80, финансово-икономически -52, за обработка на текст - 23, информационни -17, за данни - 13, технически(инженерни) - 40.

Пример = Weekday(...) – връща поредния номер на деня от седмицата

Връзки с други програмни продукти

Хуманизиран потребителски интерфейс - ToolBars, Help, Самоучител, Диагностика

Основни елементи на електронната таблица

- Клетка част от табличното пространство в което се въвеждат основните данни. В клетката може да бъдат въведени текст, стойност, формула/и, функция/и/
- Колона подредени една под друга клетки. Обикновено в тях се записва еднотипна информация.
- Ред подредени една след друга клетки, които обикновено съдържат данни за един и същ информационен показател.
- Лист таблично пространство е което се създават модели за изчисляване и/или представяне на количествени данни.
- Лента за формула инструмент за управление съдържанието на избрана клетка.

Изчисления

Формули

Ред на изчисляване:

При равно ниво на изчисляване, то се извършва от ляв на дясно.

```
Копиране и преместване на формули
```

Математически операции: + - * / ^

=(D2+D3)/D4

=(G4+H4)^2

=F5^0.5

Използване на адреси на клетки:

А5 Относителен адрес – при използването на относителен адрес на клетка във формула се дава възможност при копирането й адресът на клетката да се променя съобразно новата и позиция (При копиране надолу, в адресът се променя – увеличава номера на реда. При копиране надясно се променя името на колоната – от А на В, после на С и т.н.)

Абсолютен адрес: (сменя се с функционален клавиш F4)

- \$А\$5 колоната и реда не се променят при копиране
- А\$5 редът не се променя при копиране
- \$А5 колоната не се променя при копиране

При използване на абсолютен адрес, символът \$ съответно пред колоната, и/или пред реда «забранява» при копиране на формуа с абсолютен адрес да се променят името на колоната, респективно номерът на реда.

Използване на имена на клетки и на масиви

• Автоматично изчисляване/ ръчно изчисляване F9

Функции в Ексел

Пример

=COUNT(C6:C14;C19:C23;C28)

Въпрос

Какъв резултат ще върне посочената в примера функция?

Библиотека с функции

X 🚽	•) -	(°≓ ~ ∓					Book	2 - N	licroso	ft Excel				
File	н	ome Insert	Page L	.ayout	Fo	rmulas	Data	R	eview	Vie	w			
fx		Σ 🔞		?	A		ŕ		θ	ſ				
Insert Function	Aut	Used *	inancial L	Logical	Text	Date & Time *	Looku Referer	p& nce ≠ &	Math & Trig *	Mo Functi	re ons	-		
			F	Functio	n Libra	ry								
					_	_		_	_	_	_		_	
	F	ile Home	Insert	Pag	e Layou	Jt For	mulas	Da	ta	Review		View		
1	, J	$f_x = \Sigma$	Ŕ	3	?	A	1	í	Q	θ			ź	
2	In	sert AutoSum	Recently F	Financia	I Logic	al Text	Date 8	Loo	kup &	Math		More	Nar	ne
3	Fun	ction *	Used 👻	*	*	*	Time *	Refe	rence *	& Trig	Fur	nctions *	Man	ager 🎬 Cr
4	_				Fund	tion Libran	(I	DAY						Defin
5	_	16	(=		f_{x}	=NETWO		DAYS36	50					
6		A	1			В	1 .	EDATE				E		F
7	2	Office Supply	Order	Log	Jul-S	ep 2010	1]							
0	3					-	1	ЕОМО	NIH					
0	4	OfficeMax					1	HOUR						
9	5	Office Supply		1	tem N	lumber		MINUT	Έ			Unit P	rice	Subtota
10	6	File Folders		E	EGC38	290	1 1	MONT	н			\$	5.86	\$58.6
11	7	Copy Paper		l	BG43	576		LET A/C		ve.		\$4	0.26	\$80.5
12	8	Paperclips		(	CAD78	9237		NEIWU	JERDA	15		\$	4.20	\$42.0
13	9	Binder Clips (N	/ulti)	(	CAD25	6903		NET						h all days
14	10	Pens (Blue)		ł	KLH78	902		NO/ NO	EIWOR	KUATS	star	t_date,end	_date	,holidays)
15	11	Pens (Red)		ł	KLH78	904		SEC	Return	s the nu	mbe	r of whole	e work	days
16	12	Highligher Per	is (Yellov	v) 5	STA73	298	ļ ,		Derwee	in two u	utes			
							1 1		Drac	a Et far		a halo		

Финансови

Логически

Справочник

Функции за обработка на текст

Функции за дата и час

Функции за търсене от база данни

Математически и тригонометрични функции

Допълнителни функции

Финансови функции В Ексел (Microsoft, 2016)

	Функция	Описание
	<u>ACCRINT</u> <u>функция</u>	Връща натрупаната лихва за ценна книга, която изплаща периодична лихва
	<u>ACCRINTM</u> <u>функция</u>	Връща натрупаната лихва за ценна книга, която изплаща лихва при падежа
	<u>AMORDEGRC</u> <u>функция</u>	Връща амортизацията за всеки счетоводен период, като използва коефициент на амортизация
	<u>AMORLINC</u> <u>функция</u>	Връща амортизацията за всеки счетоводен период
	<u>COUPDAYBS</u> <u>функция</u>	Връща броя на дните от началото на купонен период до датата на сделката
	<u>COUPDAYS</u> <u>функция</u>	Връща броя на дните в купонния период, съдържащ датата на сделката

Функция	Описание
<u>COUPDAYSNC</u> <u>функция</u>	Връща броя на дните от датата на сделката до датата на следващия купон
<u>COUPNCD</u> <u>функция</u>	Връща следващата купонна дата след датата на сделката
<u>COUPNUM</u> <u>функция</u>	Връща броя на купоните, платими между датата на сделката и датата на падежа
<u>COUPPCD</u> <u>функция</u>	Връща предишната купонна дата преди датата на сделката
<u>CUMIPMT</u> <u>функция</u>	Връща натрупаната лихва, платена между два периода
<u>CUMPRINC</u> <u>функция</u>	Връща натрупаната главница, платена по заем между два периода
<u>DB функция</u>	Връща амортизацията на актив за зададен период с използване на балансния метод с фиксирано намаление
<u>DDB функция</u>	Връща амортизацията на актив за зададен период, като използва метода за баланс с двойно намаление или друг зададен от вас метод.
<u>DISC функция</u>	Връща дисконтовата ставка на ценна книга
<u>DOLLARDE</u> <u>функция</u>	Преобразува цена в долари, изразена като дроб, в цена в долари, изразена като десетично число
<u>DOLLARFR</u> <u>функция</u>	Преобразува цена в долари, изразена като десетично число, в цена в долари, изразена като дроб
<u>DURATION</u> <u>функция</u>	Връща годишното времетраене на ценна книга с периодични плащания на лихва
<u>ЕFFECT функция</u>	Връща действителната годишна лихва
<u>FV функция</u>	Връща бъдещата стойност на инвестиция
<u>FVSCHEDULE</u> <u>функция</u>	Връща бъдещата стойност на първоначална главница след прилагане последователност от сложни лихви
<u>INTRATE функция</u>	Връща лихвата при напълно изплатена ценна книга
<u>IPMT функция</u>	Връща лихвеното плащане за инвестиция за даден период
<u>IRR функция</u>	Връща вътрешната норма на печалба за последователност от парични потоци
<u>ISPMT функция</u>	Изчислява лихвата, платена по време на определен период на инвестиция

Функция	Описание
<u>MDURATION</u> <u>функция</u>	Връща модифицираното времетраене на Macauley за ценна книга с предполагаема номинална стойност от \$100
<u>MIRR функция</u>	Връща вътрешната норма на печалба при положителен и отрицателни парични потоци с различни лихви
<u>NOMINAL</u> <u>функция</u>	Връща годишната номинална лихва
<u>NPER функция</u>	Връща броя на периодите за инвестиция
<u>NPV функция</u>	Връща настоящата нетна стойност на инвестиция на базата на последователност от периодични парични потоци и дисконтова ставка
<u>ODDFPRICE</u> <u>функция</u>	Връща цената за \$100 номинална стойност на ценна книга с нерегулярен първи период
<u>ODDFYIELD</u> <u>функция</u>	Връща доходността на ценна книга с нерегулярен първи период
<u>ODDLPRICE</u> <u>функция</u>	Връща цената за \$100 номинална стойност на ценна книга с нерегулярен последен период
<u>ODDLYIELD</u> <u>функция</u>	Връща доходността на ценна книга с нерегулярен последен период
<u>PDURATION</u> <u>функция</u> 2013	Връща броя на периодите, изисквани от дадена инвестиция, за да достигне посочена стойност
<u>РМТ функция</u>	Връща периодичната вноска за анюитет
<u>РРМТ функция</u>	Връща плащането по главницата на инвестиция за даден период
<u>PRICE функция</u>	Връща цената за \$100 номинална стойност на ценна книга, която изплаща периодична лихва
<u>PRICEDISC</u> <u>функция</u>	Връща цената за \$100 номинална стойност на сконтирана ценна книга
<u>PRICEMAT</u> <u>функция</u>	Връща цената за \$100 номинална стойност на ценна книга, която изплаща лихва при падежа
<u>РV функция</u>	Връща настоящата стойност на инвестиция
<u> RATE функция</u>	Връща лихвения процент за един период от анюитет
<u>RECEIVED</u> функция	Връща сумата, получена при падежа за напълно инвестирана ценна книга

Функция	Описание
<u>RRI функция</u> 2013	Връща еквивалентен лихвен процент за нарастването на инвестицията
<u>SLN функция</u>	Връща праволинейната амортизация на актив за един период
<u>SYD функция</u>	Връща сумарната амортизация на актив за зададен период
<u>TBILLEQ функция</u>	Връща дохода на съкровищен бон, еквивалентен на дохода на облигация
<u>TBILLPRICE</u> <u>функция</u>	Връща цената на съкровищен бон за \$100 номинална стойност
<u>TBILLYIELD</u> <u>функция</u>	Връща дохода на съкровищен бон
<u>VDB функция</u>	Връща амортизацията на актив за зададен или частичен период с използване на метод с намаляващ баланс
<u>XIRR функция</u>	Връща вътрешна норма на печалба за разписание на парични потоци, които не са непременно периодични
<u>XNPV функция</u>	Връща настоящата нетна стойност за разписание на парични потоци, които не са непременно периодични
<u>YIELD функция</u>	Връща доходността на ценна книга, която изплаща периодична лихва
<u>YIELDDISC</u> функция	Връща годишната доходност на сконтирана ценна книга, например съкровищен бон
<u>YIELDMAT</u> функция	Връща годишната доходност на ценна книга, която изплаща лихва при падежа

Представяне на данни

Цифрово представяне на данни: в зависимост от мерните единици. При представяне на цифрови данни в различни мерни единици може да се използват символи за мерните единици, но Ексел възприема числата без текста и извършва изчисления т тях като цели или десетични числа, без да взема предвид мерната единица.

Препоръка

D2	2 " : $\times \checkmark f_X$ =C2*EBPO							
1	A	В	с	D	E	F		
1	Брой	Цена	Сума	Сума в лв				
2	45	€ 2.30	€ 103.50	202.43 лв.		1.95 <mark>5</mark> 83		
3	4	€ 3.40	€ 13.60	26.60 лв.				
4	8	€ 4.50	€ 36.00	70.41 лв.				
5								
6				299.44 лв.				

При съставяне на формули за преобразуване на данни от различни валути, трябва да се отчита текущия валутен курс.

Графично представяне на данни. Количествените данни в Ексел могат да бъдат представени графично чрез различни типове диаграми. По-долу са описани видовете диаграми използвани за по-добро визуализиране на данни и по-лесното им възприемане. При избор на диаграмата, следва да се има предвид естеството на данните, които представя.

Препоръка

Линейните диаграми са подходящи за непрекъснати данни (които се изменят постоянно във времето), Стълбчетата са подходящи за сравняване на дискретни данни, а кръговите диаграми се използват за да представят частите на едно цяло. Радарните диаграми се използват за визуализиране на силата на влияние на няколко величини върху разглеждания обект.

2

Recommended

Charts

Charts

....

Power

View

Reports

PivotChart

Column

Sparklines

Win/

Loss

Line

- Стълбчета
- Ленти
- Линейни
- Кръгова
- XY
- Радар
- Повърхност
- Балон

Обработка и анализ на данни и информация

Статистическа обработка на данни (Data Analysis)

Препоръка

Обикновено инструментите за статистическа обработка не са включени по подразбиране в Ексел. За да ги покажете в лентата на Data трябва да направите следното: Отивате на **File**, след това на **Options** и от списъка избирате **Add-Ins** (виж фигурата)

Най-долу избирате Excel Add-Ins и натискате бутон Go..

В появилия се прозорец включвате Analysis ToolPark.

В резултат в лентата Data се появява DataAnalysis

E	excel Options	the line & second lines for	- Hanna
	General Formulas	View and manage Microsoft Office	Add-ins.
	Proofing	Add-ins	
	Save	Name 🛎	Locatio
	Language	Active Application Add-ins	
	Advanced	Acrobat PDFMaker Office COM Addin	C:\DF
	Advanced	Analysis ToolPak	C:\fic
	Customize Ribbon	Analysis ToolPak - VBA	C:\e1
		Microsoft Office PowerPivot for Excel 2013	C:\dd
	Quick Access Toolbar	novaPDF Office AddIn	C:\ice
	Add-Ins	Power View	C:\Ac
		Solver Add-in	C:/ff)
	Trust Center	Inactive Application Add-ins Euro Currency Tools Financial Symbol (XML) Inquire Microsoft Actions Pane 3 Document Related Add-ins No Document Related Add-ins	C:\ice C:\icr C:\ft
		Add-in: Acrobat PDFMaker Office	COM Add
		Publisher: Adobe Systems, Incorpora	ted
		Compatibility: No compatibility informat	ion availa
		Location: C:\Program Files\Adobe\A	crobat 1
		Description: Acrobat PDFMaker Office	COM Adc
		Manage: Excel Add-ins	0

Така включените пакети за статистически анализи могат бъдат използвани за обработка на данни, които са въведени в таблична форма в екселска таблица. В резултат статистическият пакет генерира

Add-Ins		8 8
Add-Ins Add-Ins available: Analysis ToolPak Analysis ToolPak - VBA Euro Currency Tools Solver Add-in	*	R OK Cancel <u>B</u> rowse Automation

Статистическият пакет на Excel включва: дисперсионни, корелационни, ковариационни, регресионни анализи, описателна статистика, хистограми и много други. Разбира се за по-задълбочени статистически обработки въведените данните от програмата могат да се експортират в други статистически пакети като Статистика, SPSS и т.н. На фигурата по-долу са показани по-често използваните статистически обработки.

Преподреждане (Sort) – дава възможност данните в таблицата да се подредят по един или повече критерии последователно.

Препоръка

При използване на тази функционалност трябва или предварително да маркираме цялата таблица, която искаме да преподреждаме, или да сме избрали една от нейните клетки. Във втория случай Excel автоматично ще потърси границите на таблицата и ще я маркира цялата.

	Α		В	С	D		E	F	G	Н	- I
1	Регион	Про	одукт	Дата	Клиент		Количество	Приход	Печалба		
2	Източен	Про	дукт 3	22.12.2002	Елидис О	од	1000	22810	12590		
3	Източен	Про	дукт 1	23.12.2002	Аспен АД		500	10245	6010		
4	Централен	Про	дукт 2	23.12.2002	Аспен АД		100	2257	1273		
5	Централен	Про	дукт 3	24.12.2002	Армекс А	Д	500	11240	6130		
6	Източен	Про	дукт 2	25.12.2002	Олимп АД	1	800	18552	10680		
7	Източен	Про	дукт 3	25.12.2002	Асико ОО	Д	400	9152	5064		
8	Централен	Про	дукт 3	25.12.2002	Армекс А	Д	400	9204	5116		
9	Централен	Пр	Sort							2	×
10	Западен	Пр	5011							•	~
11	Източен	Пр	+ALAdd I	aval 🕆 Da	lata Laval	E Con	v Level 🔺	Ontion		v data baci	headers
12	Източен	Пр	ZU AUU L						3 V W	y uata nas <u>i</u>	leaders
13	Източен	Пр	Column			Sort On	1		Order		
14	Централен	Пр	Sort by	Регион	~	Values		$\sim$	A to Z		
15	Източен	Пр	Then by								
16	Централен	Пр	men by	клиент	~	Values		$\sim$	A to Z		~
17	Западен	Пр									
18	Централен	Пр									
19	Западен	Пр									
20	Източен	Пр									
21	Централен	Пр									
22	Източен	Пр									
23	Източен	Пр							OK	Ca	ncel
24	Централен	Пр									

Когато за подреждането са посочени повече от един критерий (Колона), Excel подрежда данните най-напред по първия критерий (посочен в Sort by), а след това, ако за първия критерий има повече редове с едни и същи стойности (на фигурата по-горе има много редове за един и същ регион) в рамките на тези редове се прави сортиране по втория критерий Then by (Клиент). Резултатът от сортирането е показан на фигурата по-долу.

	А	В	С	D	E	F	G
1	Регион	Продукт	Дата	Клиент	Количество	Приход	Печалба
2	Западен	Продукт 1	8.7.2003	Home Depot	200	4158	2464
3	Западен	Продукт 3	25.7.2003	Home Depot	600	13962	7830
4	Западен	Продукт 3	2.1.2003	Армекс АД	400	9144	5056
5	Западен	Продукт 2	22.2.2003	Армекс АД	600	14472	8568
6	Западен	Продукт 2	20.3.2003	Армекс АД	800	16016	8144
7	Западен	Продукт 1	2.4.2003	Армекс АД	300	6063	3522
8	Западен	Продукт 2	2.4.2003	Армекс АД	400	8776	4840
9	Западен	Продукт 1	19.4.2003	Армекс АД	300	6069	3528
10	Западен	Продукт 1	15.5.2003	Армекс АД	300	5094	2553
11	Западен	Продукт 1	16.6.2003	Армекс АД	800	15400	8624
12	Западен	Продукт 3	15.8.2003	Армекс АД	400	8744	4656
13	Западен	Продукт 1	7.9.2003	Армекс АД	100	1741	894
14	Западен	Продукт 1	10.11.2003	Армекс АД	200	3672	1978
15	Западен	Продукт 3	19.11.2003	Армекс АД	300	7569	4503
16	Западен	Продукт 2	15.12.2003	Армекс АД	500	10475	5555
17	Западен	Продукт 3	28.12.2002	Асико ООД	600	13806	7674
18	Западен	Продукт 1	12.5.2003	Асико ООД	700	13853	7924
19	Западен	Продукт 1	1.10.2003	Асико ООД	500	8940	4705
20	Западен	Продукт 3	25.10.2003	Асико ООД	600	12612	6480
21	Западен	Продукт 3	25.11.2003	Асико ООД	800	19544	11368
22	Западен	Продукт 3	17.12.2003	Асико ООД	500	11680	6570
23	Западен	Продукт 2	9.1.2003	Аспен АД	100	2042	1058
24	Западен	Продукт 2	24.1.2003	Аспен АД	800	17160	9288
25	Западен	Продукт 3	12.3.2003	Аспен АД	400	8732	4644
26	Западен	Продукт 3	26.3.2003	Аспен АД	100	2466	1444
27	Запален	Пролукт 2	23 4 2003	Аспен АЛ	200	4378	2410

Филтриране (Filter) – скрива част от редовете на таблицата, които не отговарят на зададения от нас критерий. Филтрирането започва с включването на автоматичния филтър от меню Data.

Препоръка

За целта маркерът трябва да бъде поставен върху някоя от клетките на таблицата, която искаме да филтрираме или тя да бъде маркирана цяла.

в резултат до												
имената на всяка	F	FILE H	OME	INSERT	PAGE	LAYOU	T FORMU	LAS	DATA	REVIEW	VIEW	
от колоните в		à []			. [			Con Prop	nections A		Clear	ply
дясно се появява	Fro	om From cess Web	Fro Te	m From Ot xt Source	her Ex s≖ Conu	sting	All -	Edit	Links	- /	Filter 🔽 Adva	nced
икона 🔟, която			Ge	t External Da	ta		Conn	ectio	ns	So	rt & Filter	
дава възможност	C	Ð	•	$: \times$	$\checkmark f$	; 19	.4.2003					
да задаваме		Α		В	С		D		Е	F	G	
ириторий ээ	1	Регион	–	Тродукт 🔄	Дата	- Кл	иент	- K	(оличесті 🔻	Приход 🔻	Печалба 💌	
критерии за	2	Западен	١	Тродукт 1	8.7.3	2003 Ho	ome Depot		20	) 4158	2464	
филтриране	3	Западен	Г	Тродукт 3	25.7.2	2003 Ho	ome Depot		60	13962	7830	
¢miphpane.	4	Западен	Г	Тродукт 3	2.1.	2003 Ap	омекс АД		40	9144	5056	
6	5	Западен	٦	Тродукт 2	22.2.1	2003 Ap	омекс АД		60	) 14472	8568	
с иконата можем	6	Западен	٦	Тродукт 2	20.3.	2003 Ap	омекс АД		80	) 16016	8144	
п <u>а</u> избирамо	7	Западен	Г	Тродукт 1	2.4.	2003 Ap	омекс АД		30	0 6063	3522	
да изоираме	8	Запален	Ir	Пролукт 2	24	2003 Ar	мекс АЛ		40	8776	4840	

един или повече критерии за филтриране. В резултат на екрана се показват само тези редове, които отговарят на избрания от нас критерий и всички останали се скриват. На фигурата по-долу са показани редове 3, 4, 12, 15 и т.н., които включват данни за Продукт 3.

1	Регион 🔻 Продукт 🔻 Дата								
₽↓	Sort A to Z								
₹↓	S <u>o</u> rt Z to A								
	Sor <u>t</u> by Color								
5	<u>C</u> lear Filter From "Продукт"								
	Filter by Color								
	Text <u>F</u> ilters								
	Search								

Променената икона 🗷 срещу избрания критерий показва, че там има включен филтър.

	А		В	C	D		E	F	G
1	Регион	۳	Продукт 🖵	Дата 💌	Клиент	•	Количесті 🔻	Приход 🔻	Печалба 💌
3	Западен		Продукт 3	25.7.2003	Home Depot		600	13962	7830
4	Западен		Продукт 3	2.1.2003	Армекс АД		400	9144	5056
12	Западен		Продукт 3	15.8.2003	Армекс АД		400	8744	4656
15	Западен		Продукт 3	19.11.2003	Армекс АД		300	7569	4503
17	Западен		Продукт 3	28.12.2002	Асико ООД		600	13806	7674
20	Западен		Продукт 3	25.10.2003	Асико ООД		600	12612	6480
21	Западен		Продукт 3	25.11.2003	Асико ООД		800	19544	11368
22	200000		Продина 2	17 10 0002			E00	11000	6670

Обобщаване (Subtotal) — извършва изчисления за всяка отделна група от информационните показатели в таблицата, според зададените от нас критерии. Обобщаването може да включва: сумиране - SUM, преброяване – COUNT, изчисляване на средната стойност – AVERAGE, извличане на минималната – MIN или максималната – MAX стойност от посочените колони за обобщаване (Add subtotal to)

Препоръка

Изисква предварително подреждане на таблицата по критерия, по които искаме да направим обобщаването. На фигурата по-долу е направено сортиране по Регион (колонка А на списъка с данните) и след това е включена програмата за обобщаване Subtotal. Obob]enieto se

Group	Ungroup	⊕ ⊕ Subtotal	-
	Outline		E.

1	Α	В	С	D	E	F	G
1	Регион	Продукт	Дата	Клиент	Количести	ю Приход	Печалба
2	Западен	Продукт 1	8.7.2003	Home Depot	2	00 4158	2464
3	Западен	Продукт 3	25.7.2003	Home Depot	6	00 13962	7830
4	Западен	Продукт 🔒		<u>م</u> ر دا	4	00 9144	5056
5	Западен	Продукт 2 500	ototal	ſ	^ 6	00 14472	8568
6	Западен	Продукт : Аt	each change in	1:	8	00 16016	8144
7	Западен	Продукт Ре	гион		3	00 6063	3522
8	Западен	Продукт :			4	00 8776	4840
9	Западен	Продукт 🖯 🕛 s	e function:		3	00 6069	3528
10	Западен	Продукт Su	ım			00 5094	2553
11	Западен	Продукт А <u>d</u>	d subtotal to:		8	00 15400	8624
12	Западен	Продукт :	Продукт		~ 4	00 8744	4656
13	Западен	Продукт	Дата		1	00 1741	894
14	Западен	Продукт	Клиент		2	00 3672	1978
15	Западен	Продукт :	Приход		3	00 7569	4503
16	Западен	Продукт 1 🔽	Печалба		√ 5	00 10475	5555
17	Западен	Продукт :	-		6	00 13806	7674
18	Западен	Продукт 🗹	Replace currer	nt subtotals	7	00 13853	7924
19	Западен	Продукт 🗌	<u>P</u> age break be	tween groups	5	00 8940	4705
20	Западен	Продукт : 🖂	Summary belo	w data	6	00 12612	6480
21	Западен	Продукт			8	00 19544	11368
22	Западен	Продукт: В	emove All	ок с	ancel 5	00 11680	6570
23	Западен	Продукт 2	3.1.2003	Аспен Ад	1	00 2042	1058

Линейна оптимизация (Solver) – включва се по същия начин, описан погоре за статистическите програма Data Analysis.

Използва се за итеративно търсене на най-доброто решение чрез задаване на различни стойности в избраните клетки (By Changing Variable Cells). Целта на оптимизацията (Set Objective) може да бъде например минимум на разходите, максимум на печалбата/приходи при спазване на различни ограничителни условия, посочени в Subject to the Constraints. След задаване на елементите на оптимизацията и стартиране на модула Solver от бутон Solve, програмата започва последователно да задава стойности в посочените клетки в By Changing Variable Cells и да следи за постигане на поставената цел (Min или Max) в Set Objective. Като спазва зададените в Subject to the Constraints. След постигане на целта, програмата извежда крайния резултат от оптимизацията.

Solver Parameters

Se <u>t</u> Objective:		\$D\$9			
To:	● <u>M</u> ax	() Mi <u>n</u>	O <u>V</u> alue Of:	0	
<u>B</u> y Char	nging Variable	Cells:			
\$C\$2:\$C\$8					
S <u>u</u> bject	to the Constr	aints:			
\$C\$2 > \$C\$3 >	= 3500 = 300			^	<u>A</u> dd
SCS4 >	= 3000				
\$C\$5 <	= 950				<u>C</u> hange

Осева таблица (Pivot Table) – Намира се в лента **Insert**.

Използва се за обединяване на данни, въведени в таблица, като позволява да се използват повече от един критерий за обединяване (за разлика от Subtotal), където обединението в една таблица може да стане само по един критерий.

Препоръка

Unanima unadaud			
че преовио, че след	Create PivotTable	?	×
обединяването на данните в осева таблица	Choose the data that you want to analyze Select a table or range		
резултатите в нея	Table/Range: Sheet1!SAS1:SGS564		1
не са автоматично	Choose Connection		
оовързани с първоначалните	Connection name: Choose where you want the PivotTable report to be placed		
данни. Ако се наложи промяна в	<u>New Worksheet</u> <u>Existing Worksheet</u>		
първоначалните данни, след това	Location:		
трябва да се генерира нова	Choose whether you want to analyze multiple tables Add this data to the Data Model		
осева таблица. В посочения по-	ОК	Cance	21

Пример

долу пример са обединени данните от продадените количества за отделните продукти (в колоните) по клиенти (в редовете), като е дадена

Х

възможност да се избира региона, за който искаме да извлечем обобщените данни (от клетка B1).

	Α	В	С	D	E
1	Регион	Западен 🖅			
2					
3	Sum of Количество	Продукт 💌			
4	Клиент 💌	Продукт 1	Продукт 2	Продукт 3	Grand Total
5	Home Depot	200		600	800
6	Армекс АД	2000	2300	1100	5400
7	Асико ООД	1200		2500	3700
8	Аспен АД	900	1700	2200	4800
9	Астра	4700	3400	2800	10900
10	БулПринт	2700	2700	2000	7400
11	Ваним ООД	300		800	1100
12	Вики ЕООД		800		800
13	Викрон АД			1000	1000
14	Дилком АД	5100	1300	1400	7800
15	Динакорд			200	200
16	Екотекс ООД	1500	2200	3000	6700
17	Елидис ООД	3800	1900	1800	7500
18	Кристал ООД	1000		1000	2000
19	Нимакс ООД	1600	2500	900	5000
20	Новостар АД	700		800	1500
21	Олимп АД	200		800	1000
22	Полифлекс ООД	1000		400	1400
23	Профит ООД	1000		300	1300
24	Росима ООД		1500	1900	3400
25	Селтрейд			800	800
26	Сонома ООД	4600	2300	2200	9100
27	Устра АД	800		800	1600
28	Филкаб АД			1000	1000
29	Grand Total	33300	22600	30300	86200

За допълнително обучение на Excel може да използвате онлайн сайтът: <u>http://www.gcflearnfree.org/excel2010</u>

Въпроси за самоподготовка

- 1. Кои са основните области на приложение на Електронните таблици?
- 2. Какви са конкретните приложения на електронните таблици в бизнеса?
- 3. Кои са основните функционални характеристики на електронните таблици?
- 4. Кои са основните елементи на електронната таблица?
- 5. Какъв е редът за изчисляване в електронната таблица?

- 6. Каква е разликата между абсолютен и относителен адрес на клетка?
- 7. С какъв символ започва въвеждането на формула или функция в клетка?
- 8. Какви групи функции има в електронната таблица Excel?
- 9. При представяне на цифрови данни Excel възприема ли мерните единици изобразени в таблицата при изчисленията?
- 10. Какви типови графични изображения могат да бъдат създавани в Excel?
- 11. Какви статистически пакети има включени в Excel?
- 12. Какви са фунциите за преподреждане, филтриране, обобщаване в Excel?
- 13. За какво се използва модулът Solver в Excel?